TRADE FACILITATION SERVICE

ราวเดือนตุลาคม 2557 ETDAได้มีส่วนร่วมในการเสนอโครงการที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาครัฐ เพื่อเสนอเป็นกรอบนโยบาย DIGITAL ECONOMY และได้เริ่มดำเนินการในรายละเอียด และจัดตั้งคณะทำงานปรับปรุงการดำเนินการ NSW เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ AEC ประกอบไปด้วย กระทรวงการคลัง กรมศุลกากร สภาหอการค้า สำนักงานบริหารการนำเข้าส่งออกอ้อยและน้ำตาล ฯลฯ ซึ่งต่อมา ได้มีการประชุมและสรุปว่าควรจะมีการจัดทำระบบ DOCUMENT EXCHANGE ตามที่ ETDA เสนอ โดยเลือกขอบเขตงานของเอกสารส่งออกน้ำตาลเป็นระบบในปีแรก

การดำเนินงานระยะที่ 1 เป็นระยะเวลา 12 เดือน ดำเนินการโดยเริ่มจากการส่งออกน้ำตาลซึ่งเป็นสินค้าส่งออกอันดับ 6 ของประเทศไทย เพื่อให้ออกเอกสารใบอนุญาตได้แบบอิเล็กทรอนิกส์ และสามารถยื่นเอกสารจาก B2G ได้ทางอิเล็กทรอนิกส์

ระบบงานที่สนับสนุนโครงการข้างต้น

• ระบบการบริหารจัดการข้อมูลมาตรฐาน ได้แก่ ระบบ CMR (CMR CODE MESSAGING REPOSITORY) และ ระบบ OID (OBJECT IDENTIFIER) ทำหน้าที่เป็นฐานข้อมูลการในการจัดเก็บคำอธิบายชุดของข้อมูลต่าง ๆ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนได้กันเข้าใจ เช่น ข้อมูลของชุดข้อมูลบนเอกสารส่งออกมีข้อมูลอะไรบ้าง และในช่อง “ท่าเรือ” ควรจะอ้างอิงไปยังชุดรหัสท่าเรือที่เป็นสากลให้เลือก โดยไม่ต้องพิมพ์สะกดเอง เพื่อความถูกต้อง และนำไปใช้งานต่อได้กับระบบงานของต่างประเทศ ซึ่ง ETDA ได้พัฒนาระบบ CMR เพื่อเป็นที่อ้างอิงกลางของมาตรฐานข้อมูล นอกจากนี้จะต้องมีการบริหารจัดการรหัสอ้างอิงถึงมาตรฐานเหล่านี้ด้วย หรือ OBJECT IDENTIFIER ก็ต้องมีการกำหนดอย่างเป็นมาตรฐานเช่นกันเพื่อให้ค้นหาเจอตามมาตรฐานสากล

TRADE FACILITATION SERVICE (TFS)

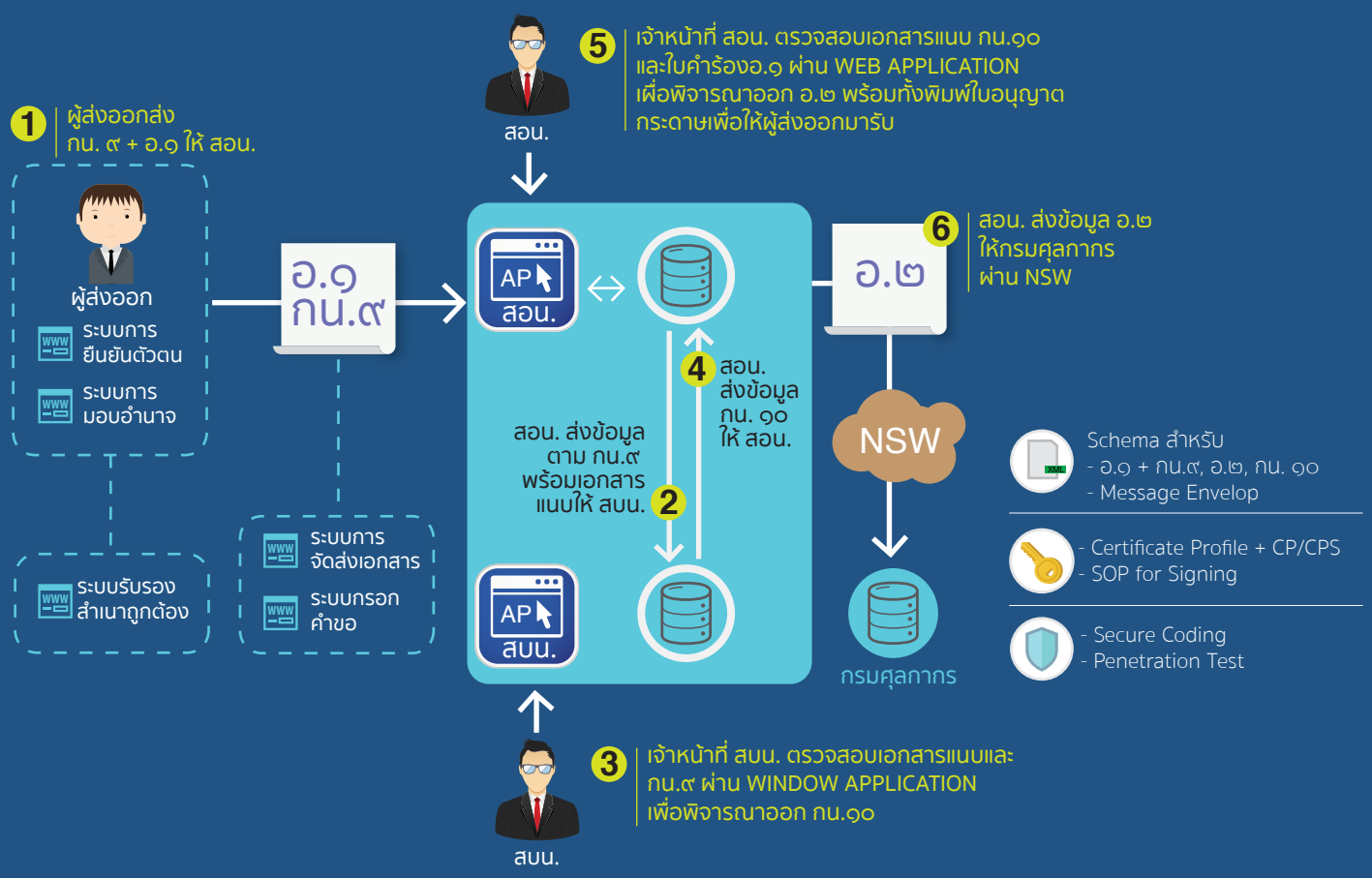

• ระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่น่าเชื่อถือ หรือ ระบบ TEDA (TRUSTED E-DOCUMENT AUTHORITY) กลไกสำคัญหนึ่งในการทำธุรกรรมออนไลน์ นอกจากเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแล้ว ยังช่วยลดปริมาณกระดาษซึ่งเป็นต้นทุนทางเศรษฐกิจในส่วนที่ไม่มีความจำเป็นลงได้อีกด้วย ประเด็นข้อกังวลในการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์นั้น คนส่วนใหญ่มักมีความเข้าใจว่าเอกสารอิเล็กทรอนิกส์นั้นอาจถูกการเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้โดยง่าย ทำให้รักษาความครบถ้วนสมบรูณ์ของเอกสารอาจทำได้ไม่สะดวก แต่แท้จริงแล้วหากเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม เช่น การประทับเวลา หรือการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ จะทำให้ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์นั้น ไม่เพียงแต่ใช้งานได้เทียบเท่ากระดาษ แต่ยังทำหน้าที่ได้ดีกว่า และลดความผิดพลาดในการตรวจสอบโดยบุคคลไปได้มาก ETDA จึงได้ศึกษาและวิจัยพัฒนารูปแบบของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับข้อกำหนดใน พ.ร.บ. ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และจัดเตรียมบริการพื้นฐานที่จำเป็นในการสร้างความเชื่อมั่นในการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถทดแทนเอกสารกระดาษได้ในหลากหลายมิติ ได้แก่ ระบบประทับรับรองเวลาของเอกสาร ระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ระยะยาวและการตรวจสอบยืนยันได้ในภายหลังในลักษณะระบบจัดเก็บพยานหลักฐานที่น่าเชื่อถือ แนวทางการลงลายมือชื่อในเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และวิธีการสร้างแบบฟอร์มชนิด INTELLIGENT FORM (IFORM) เพื่อทดแทนการใช้แบบฟอร์มกระดาษ

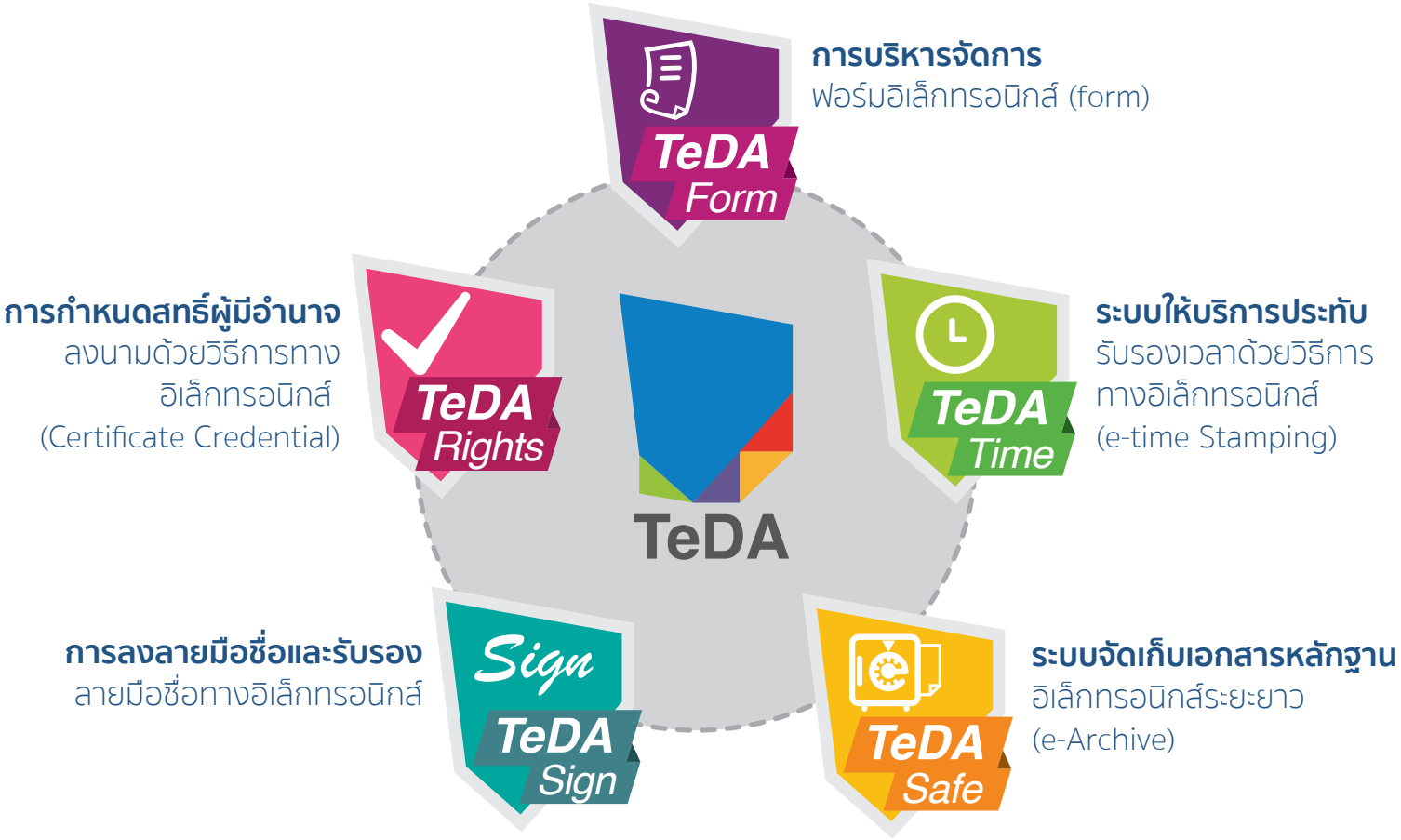

• ระบบการยืนยันตัวตนทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ระบบ NRCA (NATIONAL ROOT CERTIFICATE AUTHORITY) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้มั่นใจว่าตัวตนของผู้ที่ทำธุรกรรมอยู่นั้นคือใคร ซึ่งมีการใช้เทคโนโลยีได้หลากหลายตามความเหมาะสมของธุรกรรมนั้น ๆ เทคโนโลยีหนึ่งที่ถือว่ามีความมั่นคงปลอดภัยเป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับในระดับสากลคือเทคโนโลยี PUBLIC KEY INFRASTRUCTURE หรือ PKI ซึ่งเป็นการยืนยันตัวตนด้วยการเข้ารหัสด้วยกุญแจ (KEY) ที่ผู้ใช้งานมีในครอบครอง และเพื่อให้เชื่อมโยงข้อมูลของผู้ใช้งานกับกุญแจนั้นได้ จะต้องมีหน่วยงานออกใบรับรองที่เรียกว่า PKI CERTIFICATE และเรียกหน่วยงานที่ออกใบรับรองว่า CERTIFICATE AUTHORITY หรือ CA ทำหน้าที่ในการผูกพันข้อมูลของผู้ใช้งานเข้ากับกุญแจหนึ่ง ๆ ระบบงานที่ดำเนินการนี้ถือเป็นการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญและต้องการการบริหารจัดการมั่นคงปลอดภัยที่เป็นมาตรฐานสากล ซึ่ง NATIONAL ROOT CA ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมของ CA ที่ให้บริการในประเทศไทย เพื่อให้ใบรับรองที่ออกโดย CA ต่างราย นั้นสามารถใช้งานร่วมกันได้ หากมีการออกตามข้อกำหนดที่ NRCA ได้ประกาศไว้ และเป็นศูนย์รวมในการประสานงานกับ ROOT CA ของประเทศอื่น ๆ ในกรณีที่มีการใช้งานใบรับรองข้ามประเทศด้วย โดย NRCA ของประเทศไทยได้ดำเนินการตามมาตรฐานสากลอย่างเคร่งครัดจนสามารถผ่านเข้าไปอยู่ใน MICROSOFT TRUST ROOT PROGRAM ได้หมายความว่าใบรับรองใด ๆ ที่อยู่ในขอบเขตความดูแลของ NRCA จะเป็นที่ยอมรับในผลิตภัณฑ์ของ MICROSOFT ทั่วโลก

อย่างไรก็ดีนอกจากการยืนยันตัวตนด้วยเทคโนโลยี PKI แล้ว ยังมีวิธีการอื่นๆ ที่ใช้ได้ตามระดับความเชื่อมั่นที่ต้องการ ซึ่งในระดับมาตรฐานสากล มีการกำหนดมาตรฐาน ISO/IEC29115:2013 เพื่อเป็นกรอบนโยบายในการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และกลุ่มสมาชิกประเทศอาเซียนได้มอบหมายให้ประเทศไทย ดำเนินการโครงการ INTRA-ASEAN E-AUTHENTICATION FRAMEWORK ซึ่งมุ่งหวังว่าจะอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดนเตรียมความพร้อมเข้าสู่ AEC ETDA จึงได้จัดทำร่างกรอบนโยบาย โดยการศึกษาและจัดให้เกิดการทำ WORKSHOP ร่วมกันจนได้ร่างและแผนการดำเนินการซึ่งจะเป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการเกี่ยวกับการยืนยันตัวตนที่มีมาตรฐานร่วมกัน